

izhaja ob 4 jutraj.
Štara celoletna .. 240 K
mesečno .. 20 ..
in inozemstvo .. 600 ..
Ogiasi za vsak mm višine
stolpca (88 mm) . 2 K
mali ogiasi do 30 mm
stolpca (88 mm) . 1.

JUTRO

Dnevnik za gospodarstvo, prosveto in politiko.

Uredništvo:
Miklošičeva cesta št. 16/
Telefon št. 72.
Ispisništvo:
Vrščarova ulica št. 64
Telefon št. 36.
Račun kr. poš. čuk. urad št. 11.842.

Ljubljana 16. decembra.

Med slovenskim in srbijanskim mentalitetom je ena najbolj bistvenih razlik pogled na razmerje med državo in državljanom. Zlasti kranjski Slovence je iz avstrijskih časov naučen v vseh slučajih zahtevati pomoč in zaščito države. Šumadinec pozna državo večinoma le kot reprezentantino naroda in sicer, ko se ji mora oddolžiti s krvnim ali novčanim davkom.

Vsa šola odrasla slovenska generacija je vzgojena v tem duhu. Zato rada posebja na individualno samopomoč in na avtonomno delo v občini. Vsak hip apelira na državo in vlado. Ako ta očrtoče, ali ne zadovolji v polni meri, kaže nezadovoljstvo, ki se navadno konča v oskrunjevanju svoje lastne domovine.

Klasičen vzgled, kako zna biti slovenski človek nasproti svoji državi kričevič in nevhvaležen, vidimo v stališču, ki ga zavzema socialistična večina ljubljanskega občinskega sveta v vprašanju aprovizacije.

Ljubljana stoji pred katastrofalno prehranjevalno krizo. Najvažnejših živil je na trgu tako malo, da trpe pomaranje že bolniki, starčki in otroci.

Mestna občina ljubljanska je bila v prvi vrsti poklicana, da ukrene vse potrebno za odvrnitve krize. Tem bolj je bilo to pričakovati od socialistične večine v občinskem svetu ljubljanskem, ker tvori baš prehranbeno in socialno vprašanje najvažnejšo težko vsakega socialističnega komunalnega programa.

Koalinari socialisti v Ljubljani so popolnoma odrekli. Izkazali so se, da so nesposobni aktivno poseči na polje aprovizacije. V ta namen ali sploh ničesar niso storili, ali pa so stvar pripeljali na najbolj nesrečnem koncu. Zato kriza narašča, ogroženje prebivalstva je vsak dan večje.

Mesto pozitivnih ukrepov za izboljšanje prehrane, je dobila danes Ljubljana od socialistične koalicije patrdnat odgovor v «Jugoslaviji». Jedro njegove vsebine je odkrito priznanje, da si mestna občina ne zna pomagati ter ž njim zvezan klie po pomoči vlade in države.

«Jugoslavija» sama ugotavlja, da je v danem položaju Ljubljana, kar se tiče prehrane, prepuščena sama sebi, izjavlja pa, da je nakupovanje živil po mestni občini v večjem obsegu izključeno, ker prvič ona nima izvečbanega personala na razpolago in drugič tudi ne milijonskih vsot. Kar se tiče specialne preskrbe z moko, da je mestna občina storila vse. Čudežev, da delati ne more, za odpravo pomanjkanja mesa, da se ne dajo čez noč postaviti neobhodno potrebni predpogoji. Glede mleka, da žalibog dosečaj ni bilo mogoče še ničesar ukreniti, akoravno se je že marsikaj poskušalo. Torej v vseh granah prehrane popoln debakel! Istčasno zahteva «Jugoslavija», da rešuje aprovizacijsko vprašanje vlada in država. Po njenih izjavljanih bi se moralo zopet uvesti državno prehranjevalno akcijo, ki naj bi se pečala tudi z nakupom žita v velikem.

Ljubljanski komunalni socialisti so se torej postavili na zelo komodno stališče; prilično na tako, kakor delomoh bereč, ki se zanaša le na pomoč drugih. Čemu neki je občina tu, kakor tudi za to, da pravočasno preskrbi personal in denar in blagor občanov? Ako naj država dá milione in vzpostavlja aprovizacijske organizacije, potem se konsument tudi brez občine lahko prehranjuje!

Mi bi splo radi vedeli, v čem naj je še delokrog ljubljanske komunalne politike, ako socialistična koalicija odklanja iniciativno in pozitivno delo v aprovizaciji?

Jugoslovsanska vlada je odvzela ljubljanski občini veliksanska bremena. ki jih je preje morala nositi ona sama, ali, ki so po svoji naravi taka, da spadajo več ali manj v komunalno avtonomijo. Za šolstvo, razven za mestni licej, ima ljubljansko mesto le še malo dodatkov. Država vzdržuje gledališče, v glavnem na njenih ramah sloni glasbena in vpodobitljajoa umetnost. Država vzdržuje z velikanskimi subvencijami akademsko in srednješolsko mladino. Zaščita dece, dečki zavodi, gluhozemnika, zavod za slepce otežuje le državni proračun. Država da za mestne nboče več kot mestna občina. Država vzdržuje vse javne bolnice in podpira hiralnice. Ljubljana ima vso varnostno stražo od države za malenkostno odškodnino. Vefik del ljubljanskih glavnih ulic stoji pod državno upravo. Z vojaštvom nima mestna občina skoraj nobenih stroškov. Država je prenesla mestni občini milijonska

Sporazum med demokracijo in radikalci

VSAKA STRANKA OBRZI SVOJA DOSEDANJA MINISTRSTVA. — DRŽAVNI PODTAJNIKI. — OSEBNE SPREMEMBE. — KRALJEVA ZAHVALA DR. RIBARJU.

Beograd, 16. decembra. (Izv.) Pogajanja, ki so se vršila sinoči in danes pod vodstvom predsednika skupščine, dr. Ribarja med radikalnimi in demokratskimi zastopniki, so dovedla do načelnega sporazuma, ki temelji na tem, da obdrži vsaka stranka v vladi svoje dosedanje portfelje. Poleg tega pa dobe radikalci v enem izmed demokratskih ministrstev mesto državnega podtajnika in obratno demokratski mesto državnega podtajnika v enem izmed radikalnih ministrstev.

V prvih popoldanskih urah sta imela tako demokratski, kakor radikalni klub seje, na katerih so poročali zastopniki o doseženem dogovoru. Oba kluba sta sporazum odobrila. Radikalci so, kakor je bilo to pričakovati, sklenili, da zahtevajo zase mesto državnega podtajnika v notranjem ministrstvu, demokratski pa so zahtevali podtajniško mesto v ministrstvu agrarne reforme. Dočim pa so demokratski v zmislu sporazuma brez odpora pristali na radikalno zahtevo, se radikalci protivno demokratskemu podtajniku v agrarni reformi in ponujajo v zameno podtajniško mesto v ministrstvu saobračaja.

O tej točki se bodo jutri dopoldne pogajanja še nadaljevala. Splošno pa vlada prepračanje, da bo tudi ta zadnja diferencja, ki je vendar le več ali manj podrejena značaja, brez posebnih težkih v najkrajšem času odstranjena, tako da bo mogel g. Pašić že tekom jutrišnjega dneva predložiti kralju novo listo svoje vlade.

Računa se, da bo prišlo na obeh straneh do večjih osebnih izprememb. Demokratski klub je že postavil svoje kandidate, vendar pa je možna še tudi tu kaka izmena. Tako v tem hipu še ni gotovo, ali vstopi v novo vlado kak Slovenec ali

ne in kakšen portfelj prevzame ako vstopi. Dalje je minister Pribežević ponovno odločno izjavil, da ne sprejme več notranjega ministrstva, ker noče, da bi bila njegova oseba morda zopet povod novi napetosti med demokracijo in radikalci.

Radikalci se še do noči niso zrednili o vprašanju, kakšne ljudi naj pošljejo v vlado in na kakšno mesto. Danes se je posvetoval o tem vprašanju glavni odbor stranke, ki pa še ni prišel do definitivnih zaključkov. Do sedaj je gotovo le, da odstopi dosedanj minister za pošte, dr. Miletič. Kot novi kandidati pridejo v poštev pred vsem Laza Marković, Ljuba Jovanović in Milan Srksić. Velizar Jančević je s svojo kandidaturo definitivno propadel.

Muslimanska zastopnika v vladi bosta ostala brčas še dalje dr. Karamehmedović in dr. Spaho. Sicer je res, da se pojavlja v radikalnih vrstah zlasti proti dr. Spahi precejšen odpor in da bi bil mnogim med njimi ljubši Saib Korkut, vendar pa radikalni klub tozadovolno ni staval nikakšne formalne zahteve. Pač pa se je nočjo govorilo v parlamentu, da bodo tudi muslimani zahtevali zase kakšno podtajniško mesto, na kar pa radikalci in demokratski ne bodo mogli pristati, ker bi bilo sicer treba kreirati preveliko število podtajnikov.

Ob 6. uri zvečer je predsednik dr. Ribar poročal kralju o doseženem sporazumu in politični situaciji. Kralj je izjavil, da je z njegovim delovanjem zadovoljen, in mu le izrazil svojo zahvalo. Obenem ga je naprosil, da nadaljuje s posredovanjem še tako dolgo, da se odstranijo tudi zadnje difference glede zasedbe podtajniških mest.

Češko-avstrijski politični sporazum

USPEH POTOVANJA AVSTRISKEGA PREDSEDNIKA.

Praga, 16. decembra. (Izv.) Predsednik avstrijske republike, dr. Hainisch, je danes odpotoval iz Prage na Dunaj. Zvezni kancelar dr. Schober je bil na gradu Lana sprejet od predsednika Masaryka v daljši avdienci in se odpeljal nato v Prago, da konferira tamka jutri in v nedeljo z ministrskim predsednikom dr. Benešem.

Kakor poroča «Cas», je bil med obema republikama dosežen sporazum glede medsebojne dobrohotne nevtralnosti. Vsi bodoči spori se predložijo razsodščici.

Napram časnikarjem je izjavil dr. Beneš: «Sporazumeli smo se glede našega bodočega skupnega gospodarskega delovanja. V politiki pa smo se tudi pogodili tako, da bo novi red v srednji Evropi v bodočnosti osiguran.

Ta sporazum pomeni velik korak k splošnemu miru. Dogovorili smo se, da vsa sporna vprašanja rešimo mirnim potom s tem, da se v takih slučajih obrnemo na Zvezo Narodov in njevo razsodščico. Če pridejo nove težkoče, smo sklenili, da se državi medsebojno podprata, kakor se bosta tudi podpirali pri dosegu zgoraj omenjenega cilja — trajnega miru v srednji Evropi.

Od predsednika dr. Hainischa se je poslovil na kolodvoru v Lani predsednik Masaryk osebno. Na peronu je bila postavljena častna stotinja z godbo, ki je igrala pred odhodom obe himni. Slovo Masaryka in Hainischa je bilo iskreno. Viak je odšel točno ob 10. Do Prage sta se vozila z njim dr. Beneš in avstrijski kancelar dr. Schober, ki pa sta v Pragi izstopila, dočim je Hainisch nadaljeval pot na Dunaj.

Dr. Schoberju na čast je prisedil ministrski predsednik dr. Beneš v Pragi dne, ki je imel jako prisrčen značaj.

Milijonske poneverbe pri južni železnici na Dunaju

Dunaj, 16. decembra. V zadnjem času so se pri južni železnici zasledile poneverbe, ki so se izvršile pred daljšim časom. Skoda cenijo na približno 20 milijonov kron. Zaprli so 4 uradnike. Preiskavo vodi državno sodišče na Dunaju. Poneverjenja so se izvrševala s ponarejenimi računi, oziroma tako, da so z izdajo in pregledom računov poverjeni uradniki na goljufiv način sodelovali.

Dunaj, 16. decembra. (Izv.) Vseled poneverjenj pri južni železnici so bili dosedaj aretirani uradnik Oskar Fischer, Leo Göschl, Alois Merth in Karl Töpel. Preiskava se nadaljuje. Defraudacije so se vršile s ponarejenimi računi.

Karlov profesj profi defronizaciji na Madžarskem

Budimpešta, 16. decembra. Madžarska vlada objavlja besedilo protesta, ki ga je razkralj Karel poslal vladi o priliki izgube prestola in svoje odstranitve iz dežele. Protest se glasi:

Izjavljam, da je sklep narodne skupščine, storjen pod pritiskom in silo inozemstva, ki veli, da nimam pravice do prestola, v smislu madžarske ustave in madžarskih zakonov neveljaven ter protestiram proti njemu. Vzdržujem vse svoje pravice, ki mi pristojajo kot madžarskemu apostolskemu kralju, ki je kronan s sv. Stefanovo krono. Protestiram proti postopanju madžarske vlade, da me je na podlagi sklepa poslaniške konference izročila poveljniku donavske flotilje, ker imam kot Madžar v smislu madžarskih zakonov neizpodbitno pravico prebivati na madžarskem ozemlju.

Tihany, novembra 1921.

Karel m. p.

Železnice se še ne podražje

Beograd, 16. decembra. Prometno ministrstvo je zaradi težkoč, ki so nastale, sklenilo, da se odgodi uvedba nove železniške tarife za blagovni in potniški promet, ki bi imela stopiti v veljavjo od 1. januarja 1922, za do tedaj ostane stara tarifa in da se izprememba izvrši pozneje.

Poljedelski svet

Beograd, 16. decembra. Danes dopoldne ob 11. uri je bila seja plenuma poljedelskega sveta. Najprej so se predčitalo resolucije večine in manjšine, katere je včeraj izval referat dr. Ludovika Prohaske. Nato so sklepali o uredbi za zemljoradniške kredite. Prečitale so je besedilo zakona o ustanovitvi državne agrarne banke. V svrhu, da se daje kredit zemljoradnikom in upravi fondov, se ustanovi direkcijska za zemljoradniške kredite. Zaradi tega bo uprava fondov ustanovila potrebne podružnice v vseh večjih krajih naše države. Po tem projektu se bodo nezadolenim poljedelcem in korporacijam lahko dajala posojila do 10 tisoč dinarjev z 2% obrestmi. Posojila se bodo vračala po pravilih, ki jih bo predpisalo poljedelsko ministrstvo. Poljedelski svet bo nadaljeval sejo jutri dopoldne.

Afera Omnium-Serbe končana

Beograd, 16. decembra. (Izv.) «Politika» poroča: Banka Marschal & Co., ki je stavila našemu vojnomu ministrstvu ponudbo za izgradnjo tvornice za izdelovanje municije in vojnega materijala, je preklcala svojo oferto, ker ni dobila pravočasno odgovor. S tem je končana proslula afera Omnium-Serbe, ki je povzročila toliko prahu.

URADNIŠKE ZADEVE.

Beograd, 16. decembra. Danes dopoldne je imel sejo finančni odbor na kateri se je izvolila sekcija, ki bo imela proučiti draginske doklade za uradnike in predlog dr. Sečeroza za zmanjšanje števila uradnikov, po katerem naj bi se do konca avgusta prihodnjega leta število uradnikov znižalo na 32.000.

SUFLAJEV PROCES.

Zagreb, 16. decembra. (Izv.) Danes je bila končana razprava proti zadnjim trom obtoženim izza šufflajevoga procesa, Josipu Habazinu, Mirku Kruhaku in Alojziju Lugariću, ki so bili obtoženi vohunstva in agitacije za hrvatsko legijo v Zalaegerszegu. Habuzin je bil obsojen na osem, Kruhak in Lugarić na sedem mesecev zapora.

Dozgodke iz užitnine. Država naj zida hiše, država naj zgradi obrežje Ljubljani, plača naj avstrijska vojna posojila itd., itd.

Mar hoče socialistična večina ljubljanske občine, da naj država preskrbi še to, da bodo gosподom občinskim svetnikom pečenji letali v usta? Ali naj obstaja delo ljubljanskega občinskega sveta samo še v pobiranju doklad in v razdeljevanju draginskih doklad in nagrad?

Učeniški svet

Beograd, 16. decembra. (Izv.) Četrti kongres učeniškega sveta je danes odprl svoja vrata v Beogradu. Četrti kongres učeniškega sveta je danes odprl svoja vrata v Beogradu. Četrti kongres učeniškega sveta je danes odprl svoja vrata v Beogradu.

Učeniški svet

Beograd, 16. decembra. (Izv.) Četrti kongres učeniškega sveta je danes odprl svoja vrata v Beogradu. Četrti kongres učeniškega sveta je danes odprl svoja vrata v Beogradu.

Plebiscit v Soproniu končan

Budimpešta, 16. decembra. (Izv.) Plebiscit v sopronskem ozemlju je bil danes, ob 18. uri, končan. Kakor poročajo listi, imajo Madžari tudi v okolikih vaseh večino. Štetje glasov prične jutri zjutraj in bo končano do 14. ure, nakar bo rezultat glasovanja slovesno razglašen.

ULSTER PROTI ZDRUŽITVI Z IRSKO.

Belfast, 16. decembra. Sir James Craig je izjavil v svojem odgovoru na zadnje pismo Lloyd Georgea, v katerem protestira zoper namero, da se severna Irska avtomatično priključi svobodni irski državi, da so se prebivalci Ulstra sporazumeli, da bi ne bilo v interesu Velike Britanije in imperija, podrediti Ulster sinfajnovski vladi.

NOVI PREDSEDNIK ŠVICARSKE REPUBLIKE.

Bern, 16. decembra. Zvezna skupščina je danes izvolila zveznega svetnika Haaba za švicarskega zveznega predsednika ter Schaurerja za podpredsednika zveznega sveta za l. 1922.

ITALIJA IN RUSIJA.

Rim, 16. decembra. Pri posvetovanjih o vzpostavitvi političnih odnošajev z Rusijo, ki so se vršila v odsenu za zunanje zadeve, sta bravela ministrski predsednik Ponomi in minister zunanjih poslov Della Torretta, da načeloma nista zoper vzpostavitev odnošajev, ako se bodo čuvali italijanski interesi in ohrani italijanska vlada popolno akcijsko svobodo. Odslek je odobril izjavo vlade.

NESREČE ČESKIH POLITIKOV.

Praga, 16. decembra. Železniški minister dr. Sramek se je včeraj ponoči, ko se je peljal iz Prage v Lano, da se udeležil banketa na čast dr. Hainischa in dr. Schobru, ponesrečil. Avtomobil se je na potu prevrnil in je dobil dr. Sramek pri tem težjo poškodbo na glavi. Na isti cesti se je pozneje smrtno ponesrečil Egon Lechner, sin praškega veleindustrijalca, čigar avtomobil se je zaletel v zaprti železniški zavoro. Obležal je na mestu mrtve.

PREDSEDSTVO ZEMLJORADNIŠKE STRANKE.

Beograd, 16. decembra. (Izv.) Glavni odbor zemljoradniške stranke se je danes konstituiral sledečo: predsednik Boris Šavljanin, podpredsednik Milan Gavrilović, tajniki Milan Komadić, Klarić in Fedor Nikić, blaginik doktor Vlačina.

Položaj v Italiji

Rim, 16. decembra. (Izv.) Listi se obširno bavijo s politično situacijo in ugotavljajo, da je politični položaj kljub večini, katero je dobil Bonomi pri zadnjem glasovanju, jako negotov, posebno je pa krivo politične negotovosti poslovanje parlamenta, ki izgublja čas v dolgih in praznih debatah, resna in življenska vprašanja pa morajo čakati. «Giornale d'Italia» piše: Delo v parlamentu ne gre naprej, zbornice ne posluje. Šest mesecev je že minulo, kar se je sestel sedanj parlament, toda izvršil je malo ali pa skoro ničesar. Ko je vrgel Giolittiovo vlado, sestavil je Bonomijev kabinet, ki se trudi, da pripravi ves potreben material, najne predloge, ki naj jih predloži parlamentu, toda v parlamentu ne gre in ne gre. V parlamentarnih krogih se običaj ta rastoča paraliza, ki preti diskreditirati in ubiti vse parlamentarne situacije, to se javno priznava. Iščajo sredstva, da se odpomore temu, toda ne gre in zopet ne gre. Med vlado in parlamentom ne vlada zaupanje, odkritosrčnih odnošajev ni; parlament se izgublja resnega dela. Šest let je že minulo, kar ni bil italijanskemu parlamentu predložen reden letni proračun, pomaga se s provizoričnim. Toda niti iz noče parlament pokazati resne volje, k predloženemu provizoričnemu proračunu je dosedaj prišlo le 59 govornikov! Koliko praznih besed bo izgovorjenih, koliko dragocenega časa izgubljenega!

UREDBA O POBLIJANJU DRAGINE POREBNE.

Beograd, 16. decembra. (Izv.) Danes je zakonodajni odbor sprejel uredbo o poblijanju dragine.

KAJ NAM JE DALA NEMCIJA?

Beograd, 16. decembra. (Izv.) Po podatkih reparacijske komisije smo do sedaj prejeli na račun vojne odškodnine od Nemčije materialja v vrednosti 10 milijonov nemških zlatih mark, in sicer: 10.000 konj, 10.000 kg kemikalskih proizvodov, 50 tisoč kilogramov farmacevtskih potrebščin, 5000 plugov, 60 strojev za setev, en stroj za tiskanje železniških vozniških listkov, 100.000 vreč in 50.000 kg olja.

TENDENCIJOZNE IZMIŠLJOTINE.

Beograd, 16. decembra. (Izv.) Češko-slovaško poslanstvo v Beogradu prosi, da se objavi sledeče: «Pred nekaj dnevi sta prinesli «Hrvatska Sloga» in boogradska «Epoha», vest, da je čehoslov. poslanik v Parizu član tamokšnjega makedonskega komiteta. Češko-slovaško poslanstvo je pooblašeno od dr. Osodskega v Parizu k izjavi, da je ta vest popolnoma nelistinita, ker on ne stoji v nobeni zvezi z makedonskim komitetom in ne pozna niti omenjenega komiteta niti katerakoli njegovega člana.»

Vsi na delo, da rešimo brate!

Usoda tretje cone

Italijanska verolomnost je staro, desetokrat dokazano dejstvo. Italijani so na tem polju mojstri kakor malokje. To njihovo čednost je moral izkusiti že marsikatere »zaveznik« Italije. Razpadla a.-o. monarhija ga je morala poglobiti z bridkostjo in grenkobo.

V rapalski pogodbi se je Italija obvezala izprazniti naši državi pripadajoče ozemlje v treh obrokih. Zategadelj se je okupirano ozemlje razdelilo v tri cone, od katerih sta doslej izpraznjeni že dve. Kaj pa je s tretjo cono v Dalmaciji, Čujmo kratko poročilo italijanske agencije »Volta«, ki je razglasil urad Italijanske vlade!

»Rim, 15. decembra. Agencija »Volta« demantira vest, da namerava Italija izprazniti tretjo cono v Dalmaciji, ker se jugoslovanska vlada brani ratificirati brionsko pogodbo glede ribolova in druge določbe rapalske pogodbe.«

To je suho in uradno poročilo, ki prihaja iz Italije! Italija si ni mogla vkloniti naše države v vprašanju ribolova, glede katerega je zahtevala neprimerne ugodnosti, in ker ji to ni povzelo, izjavlja, da ne bo izpraznila tretje cone v Dalmaciji, dokler se ji naša država brezpogojno ne vda v vprašanju, ki ga hoče Italija imeti rešenega v svojo korist.

Kako naj imenujemo to obnašanje Italije napram naši državi? Ako rečemo predrtnost, je premalo, če to imenujemo perfidnost, je premla. Imenovati je mogoče italijansko obnašanje samo verolomnost. Italija hoče pri nas v nasiljem doseči ono, česar ni mogla udeležiti s diplomatično zavratnostjo v Rapalu. Toda Italija naj počaka! Ni še konec vseh dni in povračilo za Rapalo in po njem ostalo verolomstvo se žele bliža!

Prekrat v Albaniji

Albanija doživlja zopet epizodo, ki je zanjo tako značilna: notranjo revolucijo. Vlada Hasan bega Pristicea, kateri je pomagala na površje pojava in protekcija italijanskih agentov ter sovražnost napram naši kraljevidni, je po par dneh svojega življenja padla in pred novarnostjo krvavega spopada z albanski nacionalisti in ostalimi Albanci, je moral Hasan beg zapustiti oblast in pobegniti iz Tirane. Sedanje stanje v Albaniji ima torej na vesti Italije.

Podoba je, da se je Italija dobro pripravila na to, kar se je v Albaniji zgodilo. Kako bi sicer bilo mogoče, da so se italijanski agenti takoj po begu vlade z vsemi predstvi vrli na dolo in začeli pobirati podpise med albanskim ljudstvom, katero silijo naj pritisno na Zvezo narodov v Zenevi, da se Italiji poverijo izredne pravice na albanskem teritoriju.

Namera italijanske vlade in njenih agentov je jasna. Italija je s svojim vplivom doslej, da je nastopil pri Zvezi narodov proti naši državi sam angleški premier Lloyd George. Zahteval je, da morajo jugoslovanske čete brez odloga izprazniti ozemlje, katerega so svojčas zasedle. Zenevska zveza narodov je v tem smislu podzvela korake v Beogradu. In mi smo se morali sklepu zenevskih gospodov pokoriti. Kako pa zna samostojna Albanija v svojih mejah sama vzdržavati mir in red, nam svetočijo dogodki, ki so se počeli pojavljati čim so jugoslovanske čete začele ostavljati albansko ozemlje. V Albaniji zopet divja anarhija in to priložnost hoče izkoristiti Italija, ki zahteva pod pretvezo vzdrževanja mira in reda nekak mandat nad albansko državo.

Še predno je padla v Zenevi odločitev, da mora Jugoslavija umakniti svoje čete z albanskega teritorija, smo izrazili domnevo, da bo naš umik iz Albanije izkoristila Italija. Naša napoved se uresničila. Italija, ki snamra celokupno albansko ozemlje za svojo interesno sfero, hoče sedaj priti v Albanijo na svoj stari račun.

Naša vlada ne sme ostati napram najnovejšemu italijanskemu manevru brezbržna, njena pravica in celo dolžnost je, da čimprej nastopi in opozori

merodajne šinitelje na položaj, ki so razpela v našo škodo. S tem, da je naša država umaknila svoje vojaštvo z albanskega ozemlja, je pokazala, da spoštuje načela svobodne države Albanije. Proti svobodni Albaniji nimamo popolnoma nič, z vsemi svojimi močmi in ugledom pa moramo nastopiti proti vazalski Albaniji, kakršna bi postala dežela takoj ko bi dobila mandat nad njo Italija. Da se to ne zgodi, mora Jugoslavija zastaviti vse svoje sile. Nadejamo se, da bo naša vlada v tem smislu tudi storila svojo dolžnost.

Spomenik Miloradu Draškoviću

V Beogradu se je osnoval pripravljajni odbor za spomenik umorjenemu notranjemu ministru Miloradu Draškoviću. Odbor je izdal sledeči proglas: Milorad Drašković, bivši minister notranjih del, je padel na mrtvi straži naše domovine kot borec za visoki princip: domovina predvsem in pred vsakim.

S svojo mučniško smrtjo je pokojni Drašković odkupil naš mir in žrtvoval državi dragoceno žrtvo.

S svojo smrtjo je dal veliki pokojnik dokaz in primer, kako se mora služiti domovini. Mi znamo in vemo to ceniti; zato hočemo zagotoviti spomin velikega pokojnika z vidnim znakom javne hvalečnosti. S spomenikom pok. Draškoviću hočemo pokazati sodobnikom in potomstvu: samo po vzgledu Milorada Draškovića morete služiti domovini.

Zato se obracam do vseh prijateljev pokojnega velikana, do vseh Hrvatov, Slovencev in Srbov, spoštovanih poštvovalne vdanosti pok. Draškovića do domovine, da prispevajo z svojimi prispevki, da se dvigne kar najprej spomenik Miloradu Draškoviću. Spomenik se postavi v Beogradu, a morebitni preostanek se uporabi za ustanovitev narodne šole v njegovem rodnem kraju Polomu, ki bi se imenovala Draškovićeva narodna šola.

Prepričani smo, da je veliki pokojnik zaslužil to priznanje sodobnikov, ker je ves čas svojega življenja deloval za to, da pomaga svoji domovini, ker je žrtvoval vse svoje moči naši ujedinjeni državi. S polnim razlogom se nadejamo, da bodo vsi naši prijatelji in spoštovanci velikega Draškovića pohiteli, da pošljejo svoje prispevke in s tem pokažejo svoje spoštovanje do poštenosti in dela velikega pokojnika. Predsednik odbora: Patrijarh Dimitrije.

Blagajnik: Dragutin Gjukanović. Tajniki: Pad. Agatanović, Sr. V. Janjić, narodna poslanca; M. Rajić, tajnik ministrva prosvete. Članj odbora: Aca Stanojević, narodni poslanec; Bora Pajević, podžupan; dr. Voja Marinković, dr. Gregor Zerjav, narodna poslanca; Radojević, trgovec; Giuro Panunović, ravnatelj »Rosije«; dr. Ivan Ribar, predsednik narodne skupščine I. Bailoni, predsednik industrijske zbornice; Ljuba Davidović, narodni poslanec; Milorad Mitković, predsednik trgovske omladine; Milan Jovanović, predsednik obrtne zbornice; Mihailo Dragičević, ravnatelj »Prometne banke«; Mihailo Gjurjić, trgovec.

Politične beležke

— »Oblast«. Povodom razdelitve naše države v oblasti se nekateri zelo spodtikajo čnaš nazivom »oblast«, češ to ni slovensko, ker oblast v slovenščini nima teritorialnega pomena, kar je pa popolnoma napačno. Oblast v teritorialnem pomenu je stara slovenska beseda, ki se nahaja že v slovenski narodni pesmi. Kralj Matjaž gre na vojso »na kraj oblasti dunajske«. Tudi Pleteršnik razlaga besedo oblast na prvem mestu v teritorialnem smislu.

— Kako izvršuje NSS svoj program v praksi. »Napreje« prinaša pod tem naslovom iz Ključaroveca pri Ormožu zelo zanimivo poročilo, ki se glasi takole: »Kakor vam je znano, je tukajšnji ravnatelj last voditelja NSS gospoda A. Peska. Človek bi mislil, da smo tukaj

v raju. Saj tako grme NSS-ari na vsakem shodu: »Koder pridemo do moči, bomo uredili socializacijo itd. in med se bo edil.« Pogledimo pa kakšno »socializacijo« imamo pri nas! Lastnik je še vedno g. Pesek, glavni ravnatelj pa menda g. Čebin. Plače imamo tako strahotne, kakor nikjer v nobenem rudniku. Kopači zaslužijo do 40 K dnevno brez vsakojakih doklad. Javnost naj sodi, kako more rudar živeti s 40 kronami dnevno! Radi bi videli gospode NSS-rije, ki imajo vedno dovolj sladkih besod za delavca, kako bi oni s takimi dohodki živeli. Tukaj imamo tudi nekega gospoda obratovodje in enega paznika, katera menda poznajo rudarji iz revirjev. (Saj sta tam neke doma.) Ta dva gospoda sta prava NSS-arska priganjača. Poprej smo zaslužili od 60—80 kron, a sedaj, ko je g. Pesek lastnik in ta dva priganjača tu, imamo tako slabe plače. Kakor smo v »Napreju« o nekem shodu iz Hrastnika čitali, je gospod Brandner izjavil, da se bo ta rudnik in v kratkem »socializiral« in da je zadeva že v teku. Menda na ta način, da bodo nas pustili od gladu pomreti! Ne vemo, ali je »Napreje« pisal neresnico, ali je govoril g. poslanec Brandner neresnico. Resnica je, da ni tukaj o vsem tem ne duha ne sluha. Prinašamo to poročilo »Napreju« brez komentarja, ki je pač nepotreben.

— Argumenti. Glavno politično glasilo kranjske dubovčine nas je počastilo večeraj s trditvijo, da zmerjamo in psujemo, ter smo konstatirali, da so članki o upravi (od »dr. A. L.—a.«), zapisi brez trboče najprimitivnejšega poznanja stvarine. Zal nam je, če takšne konstatacije smatrajo pri »Slovenscu« za psovko ali poulični kompliment. »Slovenscu« dalje ni prav, da smo na sličen način odgovorili tudi »Jugoslaviji«, ki v svojem nerazumljivem žargonu razklada razne sanje. Jezica je sicer razumljiva, kajti nič bolj ne poče ignoranta, ko če mu očitaš nevednost. Končno je to vsejedno. Glavno je, da smatrajo gospode pri »Slovenscu« pisanje »Novoga časa«, »Strah« in čisto tudi »Slovenca« in »Jugoslavije« za znanstveno ali sicer resno salonsko, nam pa do očitajo poulični ton. Tudi stališče!

— »Jugoslavija« ob svoji tretji obletnici. »Jugoslavija« je ob svoji tretji obletnici ponatisnila uvodnik, ki ga je prinesla v svoji prvi številki dne 15. decembra 1918. Previdno ni bilo oči »Jugoslavije«, da je to storila: kajti iz vsake vrstice njenega prvega uvodnika lahko vsakdo spozna, kako lepe so bile obljube, ki jih je ta list delal svojim bralecem, ko je prišel izhajati. »Graditi je težje, nego podirati« je takrat pisala »Jugoslavija«. Pove naj nam danes »Jugoslavija« kaj je ona tekom treh let pozitivnega storila. Mesto, da bi gradila je le podirala. Pod firmo » neodvisnega lista« je ves čas zastopala le osebne koristi gospoda Peska in njegove kliče. V ta namen je zatajila svoj program nešteto krat, zlasti pa svoj napredni program s tem, da se je udinjala klerikalcem, svoj socialni program, da je zagovarjala nemškutarijo, svoj program socialne pravičnosti s tem, da je bila glasilo Peskove bankokracije, verižništva in tihotapstva. »Jugoslavija« je obetala, da bo trebala »spele«, morala pa je doživeti, da je bil iztrebljen iz javnega življenja sam njen lastnik in njen duševni oče.

— Misli na bližnjo vojnično borbo razvija »Jugoslavija«. Glasilo Peskovo kliče misli, da se bo bil boj za žive in mrtve med demokrati in enesarji. Čisto prav! Demokratji se bodo borili za žive, zapeljani pristaši NSS, pa za mrtve.

— Politika treh labodov. V literarni reviji Treh labodov, ki smo jo ravnokar dobili se poskušajo izdajatelji tudi s politiko in so napisali par nočic, ki bodo listu in izdajateljem gotovo več škodovala kot koristila. Politika ni danes polje, kjer bi se mogel producirati vsak kavarniški zabavljenč, ako se pa taka zabavljanja objavljajo še celo v listu, ki hoče biti resen, potem imamo nehotu utis, kot bi brali take »poskuse političnih vaj« v »Angeljku«.

Po svetu

— Napetost med Madžarsko in Poljsko. Krakovski »Čas« poroča, da je bil odpoklican madžarski poslanik Czekonier iz Varšave. Istočasno je zaprosil poljski poslanik Szembek svojo vlado, da ga odpokliče iz Budimpešte. Vrgro temu dogodku je češko-poljski sporazum. Madžarska vlada je zadržno pričakovala, da obrani Poljska tesno prijateljstvo z Budimpešto in ji pomore, da se približa Franciji. Zadnji dogodki pa so Madžare popolnoma presenetili.

— Razorožitev Madžarske. Minister brambe je predložil budimpeštanski zbornici zakon o znižanju madžarske vojske kakor zahteva trianonska pogodba na 35.000 mož. Zastopniki raznih strank so protestirali. Minister je konstatiral, da bo ta vojska skupno z orožnistvom zadostovala za vzdrževanje reda v deželi.

— Rusija na novi poti. Iz Rige poročajo, da je na kongresu ruskih kmetov v Moskvi govoril predsednik osrednje eksekutive tudi o zunanjem položaju. Sedanja Rusija baje ni pripravljena povrniti le predvojnje, temveč tudi vojne dolgove caristične Rusije. To bo žrtvovala sovjetska Rusija zato, ker ni mogoče preprečiti nastanka nove buržuazije, ako si ne pridobi kmetijskega sloja.

— Češko-poljski odnošaji. Vsakdo, ki je pred vojno spremljal slovensko življenje, pozna Čeha Adolfa Černega, vnetega branilca lužiskih Srbov in temeljitega poznavalca slovenskih razmer. Černy je lektor poljskega jezika na praški univerzi (ali je vsaj bil) in sedaj svetnik v češkem zunanjem ministrstvu. Černy je pred kratkim posetil Varšavo ter bil tam odlično sprejet kot star prijatelj Poljakov. Sestanka, prirejenega njemu v čast, se je udeležil tudi poljski zunanji minister g. Skirmunt. »Gazeta Wansravska« je Černemu posvetila cel članek.

— Začetek razorožitve. Iz Tokija poročajo, da je poslala Japonska deset kontreadmiralov v častni pokoj. Razorožitveni vzroki so dovedli vojskovo Muroam livarne, da je odpustila 3000 delavcev. Ameriške ladjedelnice so dobile nalog, da odpuste 10.000 delavcev iz službe.

— Ulster ne pristopi k svobodni Irski. »Morning Post« poroča, da je Ulster izročil Lloyd Georgeu definitiven odgovor, po katerem noče nobene skupnosti z Irsko.

— Upor v Indiji. »Pall Mall« poroča, da se upor, ki se je začel v Bombaju in razširil po dohodku angleškega princa tudi na Kalkuto, nadaljuje z naraščajočo silo. Vlada ni več kos položaju. Uporniki se poslužujejo celo bomb s pikrinovo kisline. Pri napadih na upravne uradnike sta bila pomotoma umorjena dva Evropejca.

Prosveta

REPERTOAR LJUBLJANSKEGA GLEDALIŠČA.

DRAMA:
Sobota, 17. dec.: Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra. »Jugana, vila najmlajša«; »Komedia zmešnjav«. Izv.
Nedelja, 18. dec.: »Pampeliška«: popoldne ob 3. uri. Izv.
Nedelja, 18. dec.: »Pohujšanje v dolini šentflorjanski«; zvečer ob 8. uri. Izv.
Ponedeljek, 19. dec.: »Roza Berndova«. E.
Torek, 20. dec.: Zaprt.
Sreda, 21. dec.: »Roza Berndova«. A.
Četrtek, 22. dec.: »Revizor«. Izv.
Petek, 23. dec.: Zaprt.
Sobota, 24. dec.: Zaprt.
Nedelja, 25. dec.: »Komedia zmešnjav«: popoldne ob 3. uri. Izv.

OPERA:
Sobota, 17. dec.: Slavnostna predstava v proslavo rojstnega dne Nj. Vel. kralja Aleksandra. »Prodana nevesta«. Izv.
Nedelja, 18. dec.: »Werther«. Izv.
Ponedeljek, 19. dec.: Zaprt.
Torek, 20. dec.: »Boris Godunov«. B.
Sreda, 21. dec.: »Bohème«. D.
Četrtek, 22. dec.: »Carmen«. C.
Petek, 23. dec.: Zaprt.
Sobota, 24. dec.: Zaprt.

»Werther«. Sinoči so v ljubljani operi prvič uprizorili Goethe-Massenetovega »Wertherja«. Naslovno tiogo je pel g. Kovach, ulogo Lotu pa g. Thierryjeva. Opera je diržiral g. A. Neffat. Udeležba občinstva je bila prava velika. — Podrobnosti o uprizoritvi priložnosti.

Koncert »Kola« se prične v nedeljo ob pol 8. uri zvečer in ne šele ob 8. uri, ker se društvo po koncertu že ob 11. uri z nočnim vlakom vrne v Zagreb nazaj.

Mariborsko gledališče. V četrtek dne 15. t. m. so uprizorili tukaj kot prvo opero v sezoni Nedhalovo »Poljsko kralj«. Gledališče je bilo popolnoma razprodano — tudi prvikat v sezoni.

»Trije labodje«. Prešli smo prvo svetovko te revije, o kateri pravijo izdajatelji, da je »elitna umetniška revija, ki je prvovrstna ne samo po luksuriozni opremitvi, temveč tudi po vsebini, in da »prekasa po svoji visoki umetnosti, ki je zastopana v njej, vse umetniške liste v Jugoslaviji«. Izhaja pod uredništvom Antona Podbevška, Josipa Vidmarja in Marinka Kogoja. Naroča se v upravnistvo »Treh labodov« na Starem trgu št. 3, II. nadst. v Ljubljani. Celoletna naročnina znaša 75 dinarjev. Posamezna številka 15 din. Franci Zbaničk. »Pesmi«. Pod vsakodanjim in skromnim naslovom »Pesmi« je izdala Tiskovna zadruga, naše najmarljivejše knjižno podjetje, duševno ostalno prerano umrlega pesnika, leta 1897, na Dolenskem rojenega Francea Zbanička. Proizvodil v vezani besedi, kolikor nam jih je zapustil, pričajo, da je v pokojnem Zbaničku tel pravi oganj poezije, ki ga je na žalost upihnil vihar svetovne vojne. Zbaničkove pesmi s refleksivnega značaja, vsebinsko in oblikovno dovolj dovršene, da jih lahko bere vsak ljubitelj lepega slovstva. Nekatere so z ozirom na mladostno dobo pokojnega pesnika naravnost presenetljivo popolne. Občinstvo bo vselej s pridom seslo po teh mladostnih proizvodih Zbanička, ki stanejo 8 dinarjev in se naročajo pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 6.

Čika Jova-Gradnik: »Pisani oblaki«. Ljubljana 1922. Izdala in založila Tiskovna Zadruga. Cena vezani knjigi 7 Din., po pošti 40 p več. Čika Jova Zmaj je znan naš deci že po prevodih svojih pesmic, ki so izšle lani v zbirki »Kalamandarija«. »Pisani oblaki« so šopček srčkano naivnih, lahko lirčnih in otroških šaljivih pesmic, ki bodo naši deci pripravile mnogo veselja in prave zabave. Malokdo je dosedaj že znal tako dobro začetj tisti otročje naivni ton kakor Jova Zmaj. Iz naše literature bi se dale merit s pesmicami te zbirke le malo stvari; predvsem morda Zupančičev »Ciciban« in pa nekaj Golarjevih mladinskih stvari, katere je svoje čase priobčeval v »Vrtcu« in »Zvončku«. Vzorno prestalo je oskrbel naš znan pesnik Al. Gradnik. Nižbe naj ne pozabi kupiti svoji deci za Božič te lepe zbirke, ki je tudi naznanila tako okusno opremljena Naroča se pri Tiskovni Zadrugi, Ljubljana, Prešernova ul., nasproti glavne pošte. Tiskovna Zadruga je s to izdajo zopet zamašila občutno vrzel v naši mladinski literaturi, katere pri nas tako zelo pogršamo.

Cankarjeva proslava v Celju se je vršila v soboto dne 10. t. m. v celjskem gledališču. Fran Albrecht je podal pregled Cankarjevega umetniškega ustvarjanja, potem je gđca. Sajnovčeva recitala »Romantiko« in »Sultanove sandale« gđca. Černejeva »Jaz sem te čakal...« pesnik Oton Zupančič pa je čital dialog med Jacinto in Petrom iz drugega dejanja »Pohujšanja«. Za njim je čital še pesnik Albrecht najčvrstejšo Cankarjevo satiro »Anastasius von Schwitz« — pred skoro prazno dvorano. »Oj domovina, ti si...«

Mariborska »Svoboda« priredi v nedeljo dne 18. t. m. v kazinski dvorani Cankarjevo proslavo, na kateri hosta predavala o Cankarju prof. Faval in poslanec Rud. Golouh, nakar hosta recitala nekaj Cankarjevih del gg. Skrbinšek in Bratna. —

Ljudsko vseučilišče v Mariboru. V četrtek dne 15. t. m. je predaval dr. K. Ozvald, vseučiliščni prof. iz Ljubljane v risalnici mariborske reške o temi: »Kaj je in kaj ni ljudsko vseučilišče«. Predavanje je bilo srednje obiskano. Navzočih je bilo zlasti mnogo srednjoškolskih profesorjev in učiteljev ljudskih šol. Dr. Ozvald je obdelaval pojem izobraženosti

Naša umetnost

in umetniki

Ako se zatopimo v globočino kulture svojega slovenskega dela naroda, pridemo kaj hitro do spoznanja, da počiva ta kultura na temelju germanske kulture, da je to pravzaprav kultura naših večerašjih gospodarjev-talčiteljev. Pristno, specifično slovenskega nabajamo izredno malo. To je docela razumljivo. Zasužnjeni stotletja in stotletja dihalni smo švabski, oziroma italijanski zrak. Brali smo stotletja nemške (italijanske) knjige, občudovali nemško (italijansko) umetnost svojih gospodarjev. Navadili smo se spoštovati sploh vse tuje in omalovazevati vse, kar je rodila domača zemlja.

Ko se je Slovenec začel narodno probujati, ko je slovenska korenina pognala stebila, katera so hotela postati svojemu narodu steber, da začnemo na njih zidati svoje lastno kulturo, so se ta stebila — velike umetniške duše — ali osamljena posušila in neizrabljena strohnela, ali pa so z majhnimi izjemami — presajena na tuja tla, o-

časni hirala in doma nepoznana pomnila. Domovina jim ni hotela dati svoje solnčne sile, svoje lepote, svoje zemlje soka, pač pa jih je smehljaje prezirala, dokler ni tujina, ki jih je cenila in gojila, zaplakala ob njih smrti in Slovenec žele povedala, kaj so zgrebili z njimi.

Ne govorite mi o siromašnih Slovencih, ki niso imeli denarja za umetnosti in luksus! Pomislite samo: deset del onih, ki so obhajali vsak sleherni dan po nedelji in prazniku z grozovitim mačkrom, naj bi se bili zadovoljili samo s polovico te strupene zverine, pa bi se bili s tem denarjem delali čudeži. Da je bil ta izgovor na jeziku vseh, je žalostno; mnogo žalostnejše pa je, da še slej ko prej velja in da ima večina naših rojakov — izjeme bi se dale kaj lahko naštet — prav malo pojma o ogromni važnosti naše umetnosti in kulturnem. Slovečanskem in mednarodnem oziru. Ne ceni je, ker je ne pozna iz malomarnosti.

Da v danih, za umetnost vseh panog obupnih razmerah ni bilo mogoče slovenskemu umetniku niti živeti niti svoje vzvišeno ustvarjanje izpopolnje-

vati, je pač razumljivo. Ako pogledamo še v leta pred vojno in v čas rešitve te največje slovečanske tragedije, se do danes prilike niso pravi nič izpremenile. Žrtve teh razmer ni menda ni trola klienti v spomin. Šele ko so se siloma razrgale stoletne zarjave vežice nad večjim delom našega naroda, je marsikdo prišel do spoznanja vrednosti umetnostnih del — a nočem raziskovati, iz kajh nagibov. Upam, da bo najmlajša generacija že popolnoma zrela spoznala ogromno nalogu, ktero je naložila usoda narodov vedno v prvi vrsti umetnikom in umetnosti in s tem dvignila sebe in umetnost.

Klic po pristno slovenski all jugoslovanski umetnosti, ki se sliši ob vsaki priliki in nepriliki, naj tudi v bodoče ne utihne.

Velja na naj, ne toliko umetnikom samim, kolikor celokupnemu narodu in posebno oni naši inteligenci, katere dolžnost je, omogočiti umetnikom to težko delo, ki pa se ne dá izvesti brez noč. Bog — tako pravi sveto pismo — je ustvarjal svet šest dni — ali Bog je Bog. Umetniki ne naj bi ustvarjali

od danes do jutri — žejni in lačni, dočim oni, ki so jih dolžni pri tem idealnem in naporem delu podpirati, pač izmejejo težke tisočake za en pogled kakke sumljive koketke — toda za umetnost jim ne ostaja drugega ko prezirljiv smehljaj. Da bi se ne jokal?

Pri nas v Ljubljani se zida toliko hiš, palač itd., ali niti mestnemu magistratu niti eni banki ali zasebniku ni še prišlo na misel, sezidati vsaj en atelje za naše slikarje, ki delajo na kleteh in temnih luknjah.

Tako je gospoda! Dokler bo umetnost prezirana stradala, do takrat ji ne bo mogoče ustvarjati, kakor bi morala in tudi mogla, in do takrat bomo ostali navzile vsem pripravedkam in bajkam brez srčne in duševne, brez prave kulture. O kaki narodni, lastni kulturi pa še govoriti ne smemo, ker pri nas niti tega več nimamo, kar ima vsak prvovalec divjih balkanskih gor — svojo domačo umetno obrt.

Res je in priznavam, da se je situacija tekom zadnjih par let malo izpremenila — in to na boljše. Ali vendar, ne stede! Lettermanovega dreverada

do Jakopičevega paviljona še vedno raste gosta trava; dočim je danes pol k najobskurnejši krčmi izhrojena od čevljev naše »intelligence«, spi v Jakopičevem paviljonu razstava sanje »mugulčice«.

In vendar: naši umetniki delajo, trpijo, ne obupujejo! Komaj so se zaprti vrata za grafično razstavo, že zopet se odpira 17. decembra božična razstava slovenskih umetnikov.

Naj vam ne brani isti sneg, kateri ga pogumno teptate vsak večer na potu k prijatelju »Čvišku«, ob beleni dnevu obiskati svetiščo slovenske ustvarjajoče se kulture.

Ne pozabite, da je umetnost edini razvod, pod katerim nas ne loči in ne razburja strankarska stran. Ne pozabite, da je moralna, kakor materijalna, podpora umetnosti narodna in idealna, slovečanska dolžnost, vredna vsakega poštenega Slovenca in Slovenke!

Pomečite verigo, ki so padle z vaših post, tudi z vaših duš!

In hoc signo vinces!

R. Marčič.

Domače vesti

* **Kraljev rojstni dan.** Kralj Aleksander praznuje danes svoj 32. rojstni dan. Praznik se bo praznovil slovesno po celji državi. Naša mesta so si že večera predala slavnostno obleko in izvešila številne zastave. Tekom današnjega dneva se bodo vršile cerkvene in vojaške proslave.

* **Imenovanje v državni službi.** V ministrstvu za socialno politiko sta imenovana za inšpektora gg. dr. Andrej Druškovič in Vladimir Dimitrijevič.

* **Osebnost.** Nadzornik ljudskih šol v Dalmaciji, naš rojak g. dr. Primožič, je stalno upokojen.

* **Vilja vojaška realca v Mariboru** se spreminja v tehniško podoficerško šolo.

* **Umri je v Parizu** od kapi zadet profesor beogradske univerze Gjorgije Stanojevič. Pokojnik je bil odlični fizik. Spisal je učne knjige za srbske gimnazije in veliko število popularnih razprav iz fizikalne vede.

* **Smrtina kosa.** Kakor poročata «Slovenec» je umrl v Sv. Pavlu v Minnesoti slovenski škof Jakob Trobec, rodom v Logu pri Polhovem Gradcu, v visoki starosti 88 let. Ko je napravil zrelostni izpit na ljubljanski gimnaziji ter prebil par semestrov v tukajšnjem semenišču, odpravil se je v Trboče leta 1864. za misijonarjem Pireem v Ameriko, kjer je dovršil bogoslovne študije. Bil je dolgo vrsto let župnik pri Sveti Neži v St. Pavlu, leta 1897, pa je bil imenovan za škofa v St. Cloudu. Zadnja leta je živel v pokoju v St. Pavlu v Zedinjenih državah.

* **Grof Karolyi odpotoval v Prago.** Iz Beograda poročajo, da je bivši predsednik madžarske republike grof Michael Karolyi, ki je te dni bival v Beogradu, odpotoval v Prago. Potovanje je v zvezi s procesom, ki ga v Budimpešti vodijo proti njemu. Državno pravdnništvo ga toži zaradi veleizdaje. Iz Prage se grof Karolyi ponovno vrne v Beograd.

* **Mestni stanovanski urad v Ljubljani** nas naproča, da objavimo sledečo: Ker se je dogodilo par primerov, da so stranke samovoljno razpolagale s prazninimi stanovanji, opozarja mestni magistrat kot stanovanski oblastvo I. stopnje vse hišne posestnike, da je samovoljno razpolaganje s stanovanji prepovedano in da z njimi razpolaga izključno le mestni stanovanski urad, kateremu morajo hišni posestniki izpraznjena stanovanja tekom treh dni po izpraznitvi prijaviti. Mestni magistrat bo strogo izvajal člen 30. stanovanskega narredba, glasom katerega se vsako samolastno oddajanje stanovanj kaznuje z denarno globo do 50.000 kron, oziroma v slučaju neizterljivosti z zapornikom do 6 mesecev.

* **O spremembi pri «Jugoslaviji»** se zadnje čase zelo mnogo govori. Včerajšnji «Slovenski Narod» poroča kakor zatrjuje «iz zanesljivega vira» da preneha biti dnevnik «Jugoslavija» z novim letom glasilo narodno-socialistične stranke in da preide tudi lastništvo tega lista v druge roke. O tem, da namerava g. Pešek prodati «Jugoslavijo» se dejansko že dalje časa govori. Od druge strani se pa tudi poroča, da je bila pred kratkim v uradnišču «Jugoslavije» zelo živahna seja, na kateri je g. Pešek zelo lamentiral, da gre njegovemu listu slabo in da če ne bo boljše, ga bo moral celo ustaviti. Vsekako bi bilo od g. Peška možato, da pravčasno obvesti vsaj naročnike o svojih namelih po novem letu, da ne bo nihče po nepotrebnem pri naročninu oškodovan.

* **Za slovenske avtonomiste.** Klerikalno in drugo avtonomistično časopisje, ki neprestano razpravlja o balkanski korupciji, ima sedaj priliko, da piše o slovenski defraudaciji v Beogradu. Ministerijalni inspektor Einspeler, ki ga je svoj čas dr. Korošec kot Slovenca sprejel za uradnika v ministrstvu za prehrano, je namreč defraudiral že 100.000 dinarjev na ta način, da je pobral od uradnikov in slug denar za drva ter zbežal na Dunaj. Opozorjamo slovenske avtonomiste na ta interesanten beogradski pojav, ki dokazuje, da je tudi Slovenec pod kožo krvav in to celo tedaj, ako zavzema kot uradnik v ministrstvu zelo odlično mesto. Defraudanti in korupcionisti se ne ločijo po narodnosti in plečenu, pač pa po velikosti moralne propadlosti. Dobro bi bilo, da si to zapomnijo tudi slovenski avtonomisti.

* **Zdravilo zoper enšvarna letas.** V boju za srečno in veselo krščansko življenje, je naslov knjigi, ki jo je izdala Mohorjeva družba. Delo pisatelja gotovo ne bo brez uspeha, ker je dosti mikavnih nasvetov glede zakonskega in družinskega življenja. Nihče ne bi pregovarjal o tem, če bi to štalo odraslo ljudstvo, žal pa da pošeljivo sega po knjigi soljska mladina s največjo pozornostjo, kar dokazuje sledeči slučaj: V 5. razredu neke osnovne šole je imela učenka med odmorom v roki to knjigo. Razredna učiteljica je to opazila ter brošuro konfiscirala. Učenka je bila v zadregi ter ni mogla odgovoriti nadaljnjemu vprašanju, la bi poljasnila, kaj zanimivega je štala. Htela je pripovedovati, da je knjiga last braven nje sedete součenke, katera jo je kazala drugim učenkam. Še kako je lepa in jih opozarjala na mikavno vsebino na strani 88. Brez komentarja — Šel škofa Bonaventure je padel na rodovitna tla pohujšane doline štentloriške. Kaj poreko k temu oni časopis,

ki so imeli toliko pisanje in prekanja proti «Dvonožcu», katerega vsebina je primerna mladini, medtem ko je knjiga z vsebino «Nevarnih let» naravnost pohujšljiva za otroke. Starši pozor ter brošuro v kraj, kamor spada!

* **Izplačilo pristojbine rezervnim oficirjem.** Celjako vojnico okrožje nam sporoča: Vsi gg. rezervni oficirji, kateri so bili dne 18. septembra letos na orožni vaji (enodnevni) v svrbo pozitivne prisega pri komandi Celjskega vojnega okrožja, naj se zgledajo v času od 15. do 20. decembra v uradnih urah pri blagajni te komande v svrbo prejema pripadajočih jim pristojbin za ta dan. Gg. rezervni oficirji, kateri bivajo izven mesta in se ne morejo zgledati osebno, naj javijo do najkasneje 23. decembra potem dopisnice svoji natančne naslove, da bo mogoče doposlati jim navedene pristojbine po pošti.

* **Sprejem «Kola» v Ljubljani.** Hrvatško pevsko društvo «Kolo» došpe iz Zagreba v Ljubljano v nedeljo dopoldne ob 11.57, ker se je v noči pred vlakom dne 15. dec. spremenil. Ljubljanski občinstvo se vabi, da se v velikem številu udeležijo sprejema mlilih gostov, hrvatskih pevcev in pevk in da jih pride pozdravit na kolodvor ob pol 12. uri dopoldne. Sprejema se udeležijo godba Zveze jugoslovanskih železničarjev v Ljubljani. Ob 11. uri dopoldne pride na Kongresni trg pred univerzo, odtod se pada v sprejedu ljubljanskih pevskih društev na glavni kolodvor k sprejemu. Po pozdravu spremlja godba hrvatsko društvo do hotela «Union».

* **V društvu «Soča» v Ljubljani** predava danes zvečer (hotel «Lloyd») g. dr. Dinko Puc «O zgodovini obojbojnja srbskega dela našega naroda». Vstop prost.

* **Evangeljska cerkvena občina v Ljubljani** priredi v nedeljo, dne 18. decembra, ob pol šestih zvečer božičnico. Takoj po začetku se cerkev zapre.

* **Vsa ljubljanska pevška društva,** ki so došle pristopila k Zvezi slovenskih pevskih zborov, to je pevski zbori «Glasbene Matice», «Slavca», «Ljubljana», «Ljubljanskega Zvonca», «Zveze jugoslovanskih železničarjev», društva «Kraško-Trnovo», društva «Slavija», Vid-Glinca in zbor Rokodelskih pomočnikov se po sklepu Zveznega odbora uljudno vabijo, da se udeležijo sprejema hrvatskega društva «Kolo» na glavnem kolodvoru. V to svrbo naj se vsa pevška društva v nedeljo dne 18. decembra zbera točno ob 11. uri dopoldne na Kongresnem trgu pred univerzo. Odtod odkorakajo društva v sprejedu, na čelu z godbo jugoslovanskih železničarjev na glavni kolodvor. Prihod vlaka po novem voznem redu je ob 11. uri 57 minut dopoldne.

* **Prošnje za dopotovanje inozemskih delavcev** je vlagati interesantom pri posamesnih podružnicah Državne posredovalnice za delo, ki se nahaja v Ljubljani, Mariboru, Ptuju, Murški Soboti in Celju (se otvori v kratkem), te jih pa vodijo potem dalje. V prošnjah, ki morajo biti zadostno kolokovane, je možno navesti ime in naslov vsake delovne moči, ki jo kdo želi do tujih inozemstva.

* **Biro dela komisije za ruske begunce.** Od poldnja sem deluje v Ljubljani biro rada (dela) državne komisije za ruske begunce za Slovenijo in severno Hrvatsko. V tem času je bilo nameščeno s posredovanjem tega urada nad sto ljudi in delodajalec izražajo svojo zadovoljnost z njimi. V Ljubljani, Kamniku in Strnišču so bili tečajji za učenje slovenskega jezika in delegat višjega soljskega sveta je bil z rezultati zadovoljen. Sedaj se vrši v Ljubljani rudarski tečaj, ki se zaključi 1. marca prih. leta. Oblisti in občinstvo Slovenije izkazuje biroju prijateljsko pomoč in biro upa, da se bodo oni, ki potrebujejo delavnih moči, tudi v bodoče obračali nanj in tako pomagali slovenskim bratom, ki jih je nesreča pregnala iz domovine. Biro razpolaga z dobriimi delavci, vestnimi uslužbenci in strokovnjaki.

* **V Celju** se zgradi pravoslavna kapela. Pravoslavna celjska občina že pripravila načrte in bo imela tozadeven sestanek v soboto dne 17. decembra v hotelu «Union», da se stvar dogovori.

* **Nar. Čitalnica v Celju** ima dne 17. decembra svoj redni občni zbor.

* **Celjska porota.** Dne 14. decembra je bil pred celjako poroto obsojen Jurij Kodelja iz Dubrova na 18 mesecev težke ječe, ker je napadel in težko poškodoval Slavka Kanjopa.

* **Mariborska porota.** V četrtek je pozno v noč trajala razprava proti 4 profesionalnim tatovom, Francu Lahu, duševnemu vodji cele družbe, Ivanu Drevnaku, Matiji Šuleku in Jakobu Podgorecu, ki so bili obtoženi, da so dne 29. julija roparsko napadli gostilničarico na Meljskem hribu in ji odvzeli 2000 kron in mnogo zlatnine. Dalje so ukradli v gostilni Lukaš v Marenbergu za 40.000 kron zlatnine, v gostilni Jančič v Mariboru 95.000 kron gotovine in nekaj zlatnine. Vsi obtoženi so bili že večkrat predkaznovani. Drevnšek je odsedel skupaj že 53 mesecev težke ječe in je bil celo že s 12. letom oddan v poboljševalnico, kjer pa se ni izpametoval. Tudi sedaj je tajil vsako krivdo, dočim so ostali trije v splošnem priznali svoje zločine. Porotnikom je bilo stavljenih 22 vprašanj in so vsa potrdili, narkar so bili obsojeni: Ivan Drevnšek na 18, Jakob Podgorelec na 8, Matija Šulek na 4 in Fran Lah na 4 in cel leto težke ječe.

* **Ptujaka podružnica «Državne posredovalnice za delo»**, ki je postovala doslej v Strnišču pri Ptuju, se je preselila v preteklih dnevih vsled opustitve tamošnjega taborišča v Ptuj. Spodnja dravska ulica 6. Vsi zainteresirani se opozarjajo, da se obrabajo odslej na ta njen naslov.

* **Božične in novoletne razglednice.** Družba sv. Cirila in Metoda je založila dve originalni umetniški razglednici, kateri naj bi se uporabljali kot božična in novoletna voščila. Motiva sta vzeta iz zašasa rapalske pogodbe in koroškega plebiscita. Razglednice so v štarih barvah in so v vsakem oziru broshibno dovršene. Dobivajo se v pisarni C. M. družbe. Komad stane 2 K. Pomen razglednic in namen izkupička je vsakemu zavednemu rodoljubu jasen, zato upamo, da bo narodno občinstvo seglo pridno po zalogi.

* **Za Jugoslovansko Matice** je nabral g. Ivan Hrast, Kozje, 38.50 din. O priliki poroke Franceta in Tinice Urek v Podredu so nabrali gostje 30.50 din. Sokol II, Ljubljana 250 din. Solako vodstvo Kapla 58.50 din. (nabrano o priliki obiska g. Kapana). Iskrena hvala! Posnemajke!

* **V begunskem taborišču Strnišču** pri Ptuju se je našle dragocene nove zimske moške rokavice. Kdor jih je izgubil, naj se zgleda pri predstojništvu taboriščne uprave v Strnišču.

* **V lastni hiši zmrznila.** Na Moravski gori je zivela Goletna kočarica Marija Jevšek v lastni koči v veliki revščini sama brez vsake pomoči. Te dni pa je zapazil sosedom sin Anton Zavar, ki je skozi okno pogledal v bajto, da leži starka sredi borne sobe. Ker se klicanju ni odzvala, so prišli sosede in siloma odprli vrata. Našli so starko mrtvo. Zmrznila je v mrtvi bajti, ker ni imela ne postelje, ne odeje in tudi nič kuriva.

* **Dvojni zaslužek.** Venkovič Ivan iz Zalca, star komaj 28 let, hodi po vsah krpit posede. Obiskal je pred par dnevi tudi gostilničarico Jero Andrejšek v Zalcu, kateri je poleg običajnega zaslužka «vrtačuna» v delo še nekaj zlatnine in srebrnine in sto sport-cigaret, v skupni vrednosti 3580 kron. Možakar je vrhatega osumljen, da je tudi na raznih drugih krajih poleg običajnega poklica izvrševal še postranski poklic, ki sicer precej neše, a vodi končno v luknje.

* **Arrestacije v Celju.** Dne 12. decembra je bil aretiran 82letni brezposelni tesar Franc Tempran, ki je v javni bolnici ukradel Fr. Boštjančiču listino v kateri je bilo 1500 K. — Na Kralja Petra cesti v Celju je bil aretiran Ferdinand Košak iz Sv. Krištofa pri Laškem zaradi beračenja. Šeprav bi možakar še prav lahko delal.

* **Nevaren izumovč pod ključem.** Pred kratkim je bil v Zagrebu aretirana znani hotelski tat Ivan Stankič iz Sevnice. Možakar ima na vesti celo vrsto tatvin in vlomov, ki jih je izvršil v Celju, Mariboru, Brežicah, Konjicah in v Karlovcu. Svoje zrvice je iskal zlasti med hotelskimi gosti in je po vsaki tatvini hitro izgubil. Sedaj se nahaja v zaporih zagrebškega sodišča.

* **Policijski drobiš.** Poštini uradnici v Ljubljani, Olga Verbačaj, je bil v noči od 13. na 14. decembra ukraden zlat prstan z briljanti, vreden 10.000 kron, ki ga je ved službo nataknila na neki žebelj. — V hudi zimi se je hotel Josip Trdin zalotil s tujim premogom in drvami, ki jih je nabral na ljubljanskem državnem kolodvoru. Zagovarjati se bo moral zaradi tega pred sodiščem. — V četrtek je prešla policija 12 ovadib zaradi prestopka cestno-policijskega reda, eno zaradi kalenja nočnega mira in eno zaradi prekračenja policijske ure; 2 osebi ste bili aretirani zaradi tatvine, 1 zaradi prestopa, 1 zaradi beračenja.

Sokolski vestnik

Sokol «Loška dolina» priredi dne 18. t. m. proslavo rojstnega dne našega kralja Aleksandra z deklaracijami in igrokazom. Obenem bo predavanje br. Kosina: «Karadjordjevič in Sokolstvo». Pozivljamo vse brate in sestre, da se predstave in predavanja polnoštevilno udeležijo. — Kakor lansko leto, tako bo Sokol za Loško dolino tudi letos priredil «Silvestrov večer», pri katerem sodeluje društveni pevski zbor in godba. Natančneje se še objavi. — «Sokol» prireja redna mesečna predavanja.

Sport in turistika

Jugoslov. kolesarski podsavez Ljubljana ima svoj redni občni zbor v nedeljo dne 8. januarja v hotelu «Balkan» v Celju dopoldne ob 9. uri. Pristop imajo vsi klubi, ki goje kolesarski in motociklistični sport, glasovalno pravico pa vsak vključen klub en glas. Dnevni red je običajen.

Klub kolesarjev in motociklistov Ilirija v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 6. januarja, na praznik Treh kraljev, dopoldne ob pol 9. uri v restavraciji Narodnega doma v Ljubljani. Vsi člani so vabljeni, da se zanesljivo udeležijo občnega zbora. Običajen dnevni red.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Sv. Barbara v Haložah. Dopolj, ki ste nam ga poslali, je nerazumljiv, zato ga žal ne moremo priobčiti. Vsaj uredništvo mora vedeti, kaj hočete povedati in koga mislite v notici. Ako želite, da dopis priobčimo, nam izvolite onolati natančne podatke.

Gospodarsivo

MORATORIJ.

Kakor znano, je naša trgovina zlasti vsled nabave zimskih potrebščin močno angažirana v tujih valutah. Vsled zapadlih rokov plačanja obveznosti so pristilnici kupovati na naših in tujih borzah devize, ki jim ravno vsled joga raste cena, oziroma pada kupovina moč našemu denarju. Odlog za plačanje obveznosti v inozemstvu bi bil logična posledica manjšega povpraševanja po valutah, kar bi vsaj začasno zadržalo rapidne padce naše valute. Trgovcem bi bilo pomagano v toliko, da ne bi morali kupovati deviz takol, ampak bi si mogli izbrati najugodnejši tečaj v času, dokler bi trajal moratorij. Predlog g. Kumanudija o moratoriju vsebuje sledeče glavne točke:

Vsak trgovec, podanik kraljevstva SHS, ki ni v stanu plačati dolgov v angleških funtih, francoskih, belgijskih in švicarskih frankih, italijanskih lireh, ameriških dolarjih in holandskih goldinarjih, bi smel prositi za odlog plačanja za največ 18 mesecev, če so ti dolgovi nastali v času od 1. januarja 1921. pa do 1. oktobra 1921. Določbi bi se plačevali v štirih ratah po 9, 12, 15 in po 18 mesecih. Upravi fondov bi bilo treba predložiti: spisek dolgov prosilca za moratorij, vrednost kupljenega blaga, spisek nepokretnin in obvezo, da bo deponiral pri njej na naslov svojih dolgov najmanj 260 dinarjev za 100 francoskih ali belgijskih frankov, 57 dinarjev za 1 dolar itd. Za vsako zapadlo rato podpisuje trgovec Upravi fondov menico v valuti dolga, ki jo sme Uprava dati v promet. Za slučaj, da preseže dnevni tečaj zgoraj omenjene «depotne» tečaje, jetrgovec, ki se sme posluževati moratorija, dolžan dopolniti svoj depot v SHS kronah. Za to dopolnjevanje depota jamči Upravi vse premoženje dolžnika.

Ceprav je vsak moratorij dobru giasu poedina in države škodljiv, ker vzbija nezaupanje v njihovo premoženjsko stanje in majo vero v njihove plačilne zmožnosti, smatramo vendar, da bi Kumanudijeva izvedba odloga plačilnih obveznosti prinesla več koristi nego pa škode. Da bo dolžnik počal svoje obveznosti, garantira neposredno on sam z vsem svojim premoženjem, ki ga mora imet, sicer mu Uprava fondov ne bi dovolila moratorija. Posredno garantira država sama, da bodo obveznosti napram inozemskim upnikom v vseli višini izpolnjene. V trgovini tak moratorij de facto ne pomeni ničesar drugega kakor podaljšanje plačevanja obveznosti v nekoliko večji meri, kakor je bilo to v rednih trgovskih razmerah v navadi. Da se omogoči to tudi v še neurejenih razmerah, hoče poseči vme sdržava s svojo posredno garancijo. Moratorij v taki obliki po našem mnenju ne bi smel škoditi notranji vrednosti dinarja. Seveda mu trajne koristi tudi ne bo prinesel. Slejkoprej je važno omejiti uvoz v čim največji meri, da naši valuti in trgovini ne bo niti treba pomagati z moratorijem. Takrat šele, ko bo naša plačilna bilanca aktivna, bo mogoče misliti na trajno izboljšanje našega denarja, na zaupanje inozemstva napram naši državi in na večje bogastanje našega naroda.

— **Mariborski živinski trg.** Na svinjski sejmi, ki se je vršil dne 16. decembra je bilo pripeljanih 86 prašičov in 2 kozi. Cene so bile sledeče: 5 do 6 tednov stari prašiči komad 200 do 250, 6 do 8 tednov 300 do 400, 4 do 6 mesecev stari 650 do 700, 8 do 10 mesecev 1500 do 1600 K, eno leto stari 2000 do 3500 K, poldrugo leto stari 3000 do 3800 K, piemenske svinje kg žive teže 28 do 30 K, polpitane kg mrtve teže 34 do 40 K, koze 300 do 350 K komad.

Produktna borza v Novem Sadu dne 12. decembra: Pšenica: sremenska, 78 do 79 kg, 2%, iz okolice Rume zaključek 1400; ječmen: krmilni, 64 kg, banatski iz bečkeroškega področja 1000 (blago) 990 (denar); oves: baški, pariteta Sombor 850 (blago), baški iz okolice Palanca zaključek 845; koruzna: baška stara 1150 (denar), banatska nova, par. Senta, zaključek 1050; moka: št. 0 z vrečami ab Baška 1930 (blago); otrobi: z vrečami ab Baška, zaključek 600; fižol: beli novi 1150 (blago); svinjska mast: netto ab Banat 6700 (blago). Tendence čvrsta.

— **Uvoz suhih češpelj** v Češkoslovaško. Češkoslovaški trgovci in industrijalci so predložili češkoslovaški vladi spomenico, v kateri zahtevajo svoboden uvoz suhih češpelj iz naše države in znižanje uvozne carine na češplje. Spomenico so predložili vsled pomanjkanja suhih češpelj na trgih Češkoslovaške. Češkoslovaška vlada bo najugodila tem zahtevam.

— **Konkurz Save, tvornice za milo.** Nad Savo, tvornice za milo in kemične proizvode C. Fried v Zagrebu je proglašen konkurz.

— **Tvornica furnirj.** v Brodu, katero svoje lesna d. d. «Slavex», bo v dveh do treh mesecih gotova in začne v delom.

— **Povračilo razlike** med uvozno maksimalno in minimalno carino za avstrijsko blago, ki je bilo ucarinjeno v začetku novembra t. l. Kot trgovinska pogodba v Avstrijo, ki je potekla dne 31. oktobra t. l. ni bila pravčasno podaljšana, marveč je njeno podaljšanje v zakonodajnem odboru bilo sklenjeno šele v prvih dneh novembra, so carinarice v času od 1. nov. pa do dneva, ko so bile obveščene o podaljšanju pogodbe, carinile avstrijsko blago tudi, če je bilo predloženo uverjenje o poreklu, pa maksimalni tarifi. Sedaj je finančni minister izdal carinaricam ukaz, da morejo na posebne prošnje v lastnem delokrogu vračati razliko med maksimalno in minimalno carino, ki so jo v omenjenem času neumestno morali plačati uvoznikarji. Prošnji, ki se naslovi na carinarice, je priložiti duplikat uvozne deklaracije. Seveda imajo pravico na povračilo samo oni, ki so pri carinjenju bili predložili predpisano potrdilo o poreklu.

— **Pogajanja glede južne železnice.** Z Dunaja poročajo: Razprave o celum kompleksu vprašanj južne železnice se začnejo 20. januarja 1922 v Rimu. Pri pogajanjih bo zastopana francoska vlada in francoski lastniki prioritet, ki hočejo posredovati med italijansko vlado in južno železnico. Francozji želijo, da se vprašanje anuitet čimprej reši.

— **Novi avstrijski tisočkronski bankovci** so prišli 7. t. m. v promet.

Borza

Zagreb, devize: Berlin 135 — 141, Bukarešta 214. Milan izplačilo 1197 — 1205, ček 1190 — 1200, London 1090 — 1098, Newyork ček 260 — 262, Pariz 2099 — 2125, Praga 320 — 323, Svica 5200 — 5900, Dunaj 4 — 4.15, Budimpešta 39 — 40, valuta: dolarji 250 — 251, avstrijske krone 4 — 4.50, rublji 25 — 27, napoleoni 985 — 985, marke 140 — 145, leji 210, lire 1195 — 1200.

Banka za Primorje 800 — 860
Trg. obrtna banka 260 — 265
Hrv. eskomptna banka 733 — 739
Brodška banka 395
Jadranska banka 1275 — 1280
Jugoslovenska banka 465 — 472
Ljub. kreditna banka 350
Slovenska banka 500 — 505
Praštrediona 5350 — 5400
Rečka puška banka 480 — 490
Slov. eskomptna banka 615 — 635
Srpska banka 710 — 715
Eksploatacija drva 725
Goranin 640 — 660
Gutman 1560 — 1620
Narodna žunska industrija 550 — 565
Našička industrija drva, 505
Slavonija 660 — 670
Dubr. paroplovna družba 4300 — 4500.

Beograd, valute: dolarji 68.50, lire 295, marke 35.25, leji 92, levi 44, avstrijske krone 1.02, napoleoni 225. Devize: London 274, Pariz 528, Zeneva 1270, Praga 31, Dunaj 1.03, Berlin 35, Milan 399, Budimpešta 10.

Curib, devize: Berlin 260, Newyork 5.45, London 21.46, Pariz 40.15, Milan 28.32, Praga 6.15, Budimpešta 0.72, Zagreb 1.93, Varšava 0.16, Dunaj 0.17, avstrijske žigosane krone 0.10.

Dunaj, devize: Zagreb 2458 — 2462, Beograd 9900 — 9820, Berlin 3422 — 3428, Budimpešta 956.50 — 959.50, London 27.590 — 27.610, Milan 29.840 — 29.860, Newyork 6648 — 6652, Pariz 52.430 — 52.470, Praga 8067 — 8073, So. nija 4595 — 4605, Varšava 206.50 — 208.50, Curib 128.475 — 128.525, valuta: dolarji 6558 — 6562, levi 4395 — 4405, marke 3432 — 3438, funti 27.190 — 27.210, francoski franki 51.960 — 52.020, lire 29.190 — 29.210.

Berlin, devize: Rim 879.10 — 880.90, London 819.15 — 820.85, Newyork 194.80 — 195.20, Pariz 1513.45 — 1516.55, Svica 3756.20 — 3769.50, Dunaj 7.08 — 7.12, Praga 244.75 — 245.25, Budimpešta 29.97 — 30.08.

Vremensko poročilo

Ljubljana 306 m nad morjem.

Dan	Čas opazovanja ob uri	Slabost in barometar v mm	Temperatura po C	Vetrovi	Nebo	Humidita v mm
16. dec.	7.	788.2	-4.8	brevetna	obl.	0.0
	14.	789.4	-2.0	"	"	"
	21.	741.4	-3.6	"	"	"

Srednja včerašnja temperatura -8.1, normalna -1.7.

Vremenska napoved: oblačno mralo vreme. Solnce vzhaja ob 7.38, zahaja ob 16.14.

Lastnik in izdajatelj Konzorcij «Jutra». Odgovorni urednik: Vit. F. Jelen.

Neraztržni kavčukovi podpetniki za čevlje.

Morski ropar

(Le Flibustier des Mers.)

Roman.

Zaman se je trudila, zaman je prosila, naj jej pripoveduje o raznih opornostih in prigodah, o nevljatih in bitkah, zaman je moledovala, naj jej popiše podrobnosti zavzetja mesta Ciudad Real-a, ki je bilo tako bogato in slavno, da je njega sloves dospel celo do Saint-Maló-a. Vsako takšno vprašanje je korzarja le še potrdilo v njegovem nemem molku. Ko je radovednica celo pričela govoriti o oddaljenih ljubicah in sploh o lepih deklicah tam v oddaljeni Ameriki, se je Tomaž skoraj razljudil. Poskočil je s svojega stola in z istim skokom je bil že tudi čez prag ter zaloputnil vrata za seboj, zunaj pa je kiel vse babe in njihovo prismojeno brbljanje in domišljijo, ki misli, da pameten moški res ne more imeti drugega posla po glavi, ko samo ljubezen in druge take abotnosti. S tem svojim

obnašanjem je Tomaž enkrat za vselej in gladko odrezal nit pripovedovanja.

Mina mu pa tega kar ni mogla pozabiti.

Mina je bila zadnje dete od desetorice, ki jih je Perina vzgojila svojemu soprogu, in bila je mnogo mlajša od vseh svojih bratov in sester, ki so bili že skoraj vsi oženjeni ali omoženci, ko je Mina bila še punčka. Tomaž je bil sicer mlajši brat, vendar pa celih šest let starejši od nje. Otroška leta za Mino zato niso bila baš najslajnejša, marveč precej dolgočasna. Starši ali stariji sicer niso bili napram njej neprijazni. Toda bili so že vsi čez ona leta, da bi se bili potrudili, da bi se igrali z malo punčko ali jo zabavali. Šele pozneje, ko je bil Tomaž petnajst ali šestnajst let star, ona pa je bila takrat devet ali deset, šele pozneje se je torej on bavil s tem prezgodaj zrelem in presneto navihanim dekletom, ki je vse okrog sebe opazovala tako ostro in ki se je pravočasno naučila, da je treba mar-

sikatero stvarco odraniti za sé, ne pa klepetati o njej. Postala je tako Tomaževa zaveznica in sozarotnica. On je rad sprejemal njene usluge, ki mu jih je ponudila, da skupaj skrijeta njegove nerodnosti, ki jih je uganjal po mestu. Tako je nastalo med obema tople prijateljstvo.

Sedaj pa je vse tako spremenjeno! On sam, Tomaž, izdaja vse prošlost in zavrača bratovsko ljubezen nekdanjih časov!

in sedaj se spomni Mina tudi svojih dvanajsetih let. Saj bo že skoraj stara devica in kmalu se že noben dečko ne bo več brigal zanjo.

Pri tej misli se napolni njeno srce s tiho jezo. Večkrat se zasači Mina sama sebe, kadar zapuša Tomaž hišo, kako mu sledi s skoraj sovražnim pogledom.

Komaj je obed končan, se Tomaž že splazi iz nizke obednice. Stari Maló se še nekaj obotavlja in se dela, kakor da ne zaznaja brzega sinovega pobega, in tudi Perina, ki se na tihem žalosti, noče reči besedice. Le Mina se brzo odloči in pohiti od mize

do vrat, kjer po navideznem naključju zastopi bratu pot.

«Kaj že zopet odhajaš?» mu zasopeta. «Kaj te pa vsak dan vleče tako zarana od nas?»

Trenotek jo pogleda, predno jej odgovori:

«Pa kaj to tebi mari?» Odgovoril jej je ravno tako šepetaje, kakor da noče motiti očeta in matere.

Nestrpnost zmaje Mina z glavjo:

«Nekoč je bil čas, ko bi mi bil povedal vse, tudi če bi te ne bila vprašala!»

On zmigne z rameni: «Drugi časi, drugi ljudje!»

Ona zatopota z ного. On pa se kroti in ostane miren.

«Le pomisli,» nadaljuje prijaznejše, «šest let sem delal le po svoji glavi, ne da bi komu dajal računa o svojem početju. Dajte sem prišel po svetu, ko sam vrag! Često nisem že znal dat, in za vsako prgišče sem se moral mučiti in tvegati, da se povedati ne da!... In vse to, pa nisem imel duše, ki bi jej potožil ali zapopal. Zato sem se odvadil besedičenja. Zato pa sem se navadil, da

grem sam svojo pot in naravnost, tudi če grom le na sprehod. Tu se ne da sedaj nič spreminjati... Zaradi tega ni treba, da žaluješ. Ne ti ne jaz ne moreva tu nič pomagati!»

Pri teh besedah hoče skozi vrata. Mina ga pa še zadržuje.

«Cuj!» pravi. «Čekati in veliko klepetati, do tega tudi meni ni več. Odkar te ni bilo doma, sem se odvadila tudi jaz. Toda, ali ne gre, da si tudi le s kratko besedo poveva in drug drugemu svetujeva?... Nikar se ne smeš, saj tudi ti nisi takšen učenjak, da bi se še ne mogel kaj naučiti, niti tako pameten, da bi te kdaj kje ne ugnal v kozji rog!»

«I seveda,» jej odgovori posmehljivo. «vem, vem, če bi ti imela rogove, bi znala dobro pobosti! Toda vedi, od mnogih udarcev mi je koža postala raskav podplat. Nikar se ne ribli ob njem!»

«No, pa dobro!» odgovori ona skozi zobe in namrši obrvi.

Odprl je vrata in odšel. Ona pa zre za njim, molči, in grd smehljaj jej zaigra okrog stisnjenih ust.

(Dalje prihodnje.)

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji.
Prevzema vse bančne posle najtočneje in najkulantneje.

Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajevo, Split, Šibenik, Zagreb, Wien, Opatija, Zadar, New-York, Frank Sakser, State Bank.
Poslovne zveze z vsemi večjimi mesti v tu- in inozemstvu.

MALI OGLASI

stanejo do 20 besedi Din. 3.—, vsakih nadaljnjih 5 besedi 1 Din. — Trgovski oglasi, dopisovanje, nepremičnine do 20 besedi 5 Din., vsakih nadaljnjih 5 besedi 2 Din. — Plača se naprej. (Lahko tudi v znakah.) Na vprašanja se odgovarja le, ako je vprašanju priložena znamka za odgovor.

Pratika

Družinska in Blaznikova, pisemski, kanclijski, konceptni, trgovski, ovojni, gladilni, stekleni papir, papirnate vrečke, kuverte, božične, noveletne in razne druge razglednice.

STAMPILJE
Iz kavčuka
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13

Kmetovalci, pozor!

Velike uspehe dosežete pri pridelavi grozdja, če primate orodja in redilni prašek REDIN, tekmarjev Picoelija v Ljubljani.

KNJIGOVODJA

KORRESPONDENT

popolnoma samostojen, z večletno prakso v lesni industriji, vešč jeziki, želi prenesti službo. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Bilančnik«. 2119

PRIPRAVNO ZA BOŽIČNO DARILO!

Ceno se proda popolnoma nova garnitura namiznih prtov za 6 oseb. Naslov v pravnistvu »Jutra«. 2180

PRODAM 2047

po nizki ceni popolnoma nova elegantne skorje št. 40. Naslov pové uprava »Jutra«.

Soliden bančni uradnik išče zate

(in sv. za brata) stalno

MEBLOVANO SOBO

s 1. januarjem. Plača najbolje. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »T. Š. soba« do 20. t. m. 2118

SPRETNEGA AKVIZITERJA

ki so mu tržne razmere znane, sprejme imenitno italijanska spedijska firma proti dobri plači in proviziji. Ponudbe v Tret, Casella Postale 573.

DVE BOLJSI VDOVI

z nekaj tisočaki se želita seznaniti z gospodom od 40 let naprej. Ponudbe s celim naslovom na upravo »Jutra« pod »Božično darilo 39«. 2094

KARAKTER PO PISAVI

presodi v prostem času uradnik. Izsleditev anonimnih pisov. Sprejme tudi drugo delo. Vprašanja pod »Grafolog« na upravo »Jutra«. 2101

Cigaretetni papir

Abadie z zlat. tisk Patent, Altesse Patent, Olleschau Ptič 110/60.

Mast za usnje

terpent. krema Ilirija, Jurjeva, Dilber, Svetla, Kebrin (C. M.), voščena Cipulin, ličilo (biks), olje za šivalne stroje, modrilna esenca, sidol, sveče.

Več k ojaših pomočnikov

groznih in vestnih delavcev za delo v tovarni se sprejme takoj. Samostojni dobe proti garanciji delo na dom. Stalno delo zagotovljeno. Vpraša se: Emonska cesta 8, v pisarni. 1987

POTNIK

se išče za drobnarijsko in galanterijsko blago za Slovenijo in Hrvaško. Ponudbe je poslati na upravo »Jutra«. 2071

KOMPLETEN UMIVALNIK

šivalna miza in salonska obleka se po ugodni ceni proda. Naslov pové An. zav. Drago Beasjak in drug, Ljubljana, Sodna ulica 8. 2129

DVOSEDEZNE SANĖE

Foizv. se Kolodvorska ulica št. 34-III, levo. 2106

MESEČNO SOBO

išče dobrodošen in miren gospod do 31. decembra t. l. Ponudbe na upravo »Jutra« pod »Rajce«. 2100

RAZNO

IŠČEM GOSTILNO NA RAČUN. 2138

Ponudbe naj se blagoviti poslati pod »Sreča«, poštno letišče Stružice pri Ptuj.

GOSTILNA SE VZAME V NAJEM 2120

na kakem prometnem kraju. Ponudbe na upravo »Jutra« pod šifro »Promet«.

Krtače

ribarice iz korenin in navadne, blatarice, za likanje (Glanz), konjske, parketne, mazalke, omela, motvoz (špaga)

Nogavice

ženske in otroške, kvačkane, sukanec, moderci vseh števil, trak kôper, Lacet, žnora (krtača), elastika, naramnice

A. ŠERBEC in F. TEŽAK

izdelovanje kemičnih izdelkov

„Svetla“

Ljubljana, Zvonarska ulica 7.

Do sedaj najboljšo in najuspešnejšo čistilo za čevlje v vseh barvah, čistilo za usnje, parkete itd. 2051

Pozor! Trgovci in pekarji!

Prima dunajski špiritov kvas

najboljše znamke, največje vzhajalno silo, težko skvarljiv, dobarja od 4 kg nadalje po najnižji ceni

IVAN ROY

Glavni trg 3, Maribor. Eksport dunajskega kvasa in življenskih potrebščin.

MALE ŽELEZNE SANKE

z lesenim sedežem. Naslov pové uprava »Jutra«. 2126

ŠIVALNI STROJ (igrača) za otroke se proda. Naslov pové uprava »Jutra«. 2109

MESEČNO SOBO

s posebnim vhočom in če močje z električno razsvetljavo išče miren soliden gospod. Cenjene ponudbe pod »Soba« na upravo »Jutra«. 2114

Sprejme se tajnik

ki je zmožen tudi knjigovodstva. Ponudbe na Elektrarno Zagrad v Višnji gori. 2132

Bičevniki

pravi tržaški, gladki in pleteni, biči, usnjata vezala (jermena), otroške sosaljke, toaletno milo ter drobnarijsko in galanterijsko blago po najnižjih cenah na zalogi

OSVALD DOBEIC

Ljubljana, Sv. Jakoba trg 9.

Proda se v okolici Ljubljane

Ustanovljeno 1866

Moško športno perilo, dokolenke, nahrbtniki, čepice itd.

C. J. HAMANN

Mestni trg 8.

Ustanovljeno 1866

Razpošiljalna „KONKURENCIJA“

Ljubljana - Zg. Šiška

priporoča „Slovenski bombaž“ za pletenje znamke „Jagnje“ v vseh 100-ih barvah in vsake dobelosti.

Kdor hoče imeti res s pristnim blagom prepleškano hišo, pohišstvo in lakiranje raznih „koles“ v peči, naj se obrne na tvrdko stavbni in pohištvni pleskar in ličar

Tone Malgaj,

Ljubljana,
Kolodvorska ulica 6.

Ravnatelj in prokurista

išče velika lesna družba v Ljubljani.

Ponudbe z navedbo dosedanje prakse in zahtevkov je poslati pod »Eksport« na upravo lista »Jutra« do 20. decembra.

hiša

z lepim sadnim vrtom in nekaj zemljišča, lahko tudi brez zemljišča. Kupec dobi takoj stanovanje. Naslov pové uprava »Jutra«.

! Zahtevajte v kavarnah, gostilnah, brivnicah in javnih lokalih „JUTRO“ !

Tovarna v bližini Ljubljane sprejme popolnoma samostojnega

vodjo pisarne.

Ponudbe z natančno navedbo dosedanjega delovanja in referenc, daj plačilnega zahtevka pod »Tovarna 1922« na upravo »Jutra«.

Telefon št. 308. St. pošt. tek. ur. 12.051.

OBRTNA BANKA v Ljubljani, Kongresni trg 4

daje kredite v obrtne svrhe, po izrednih pogojih, pospešuje in podpira ustanavljanje obrtnih in industrijskih podjetij, izvršuje vse bančne transakcije najkulantneje.

Obrestuje vloge na knjižice po **4%**, na tekoči račun po dogovoru od dne vloge do dne dviga.

Ima dovoljenje za poslovanje z devizami in valutami.

Naročnikom in bralcem „Jutra“ v blagohotno vpoštevanje!

Po vzorcu velikih svetovnih listov smo začeli uvajati v inseratnem delu našega lista **«MALE OGLASE»** z namenom, da tako najbolj ustrežemo širokemu krogu naročnikov in bralcev **«Jutra»**.

Pri nas se ljudje v splošnem še prav malo zavedajo velikega gospodarskega in socialnega pomena **«MALIH OGLASOV»**. Dočim so francoskim, angleškim, nemškim, italijanskim in tudi češkim ter hrvaškimi dnevniki priložene kar cele priloge **«MALIH OGLASOV»**, jih v slovenskih listih sploh nikjer ni veliko videti.

Temu pa niso toliko krive male razmere, iz katerih izhajajo slovenski listi, marveč pred vsem pomanjkljiva vzgoja publike. Najboljši dokaz za našo trditve je Maribor. Tamkaj izhajajoči slovenski listi so skoraj brez malih oglasov; ravnotam izhajajoči dnevnik **«Marburger Zeitung»** ima zlasti ob sobotah mnogo več malih oglasov kot isti dan vsi ljubljanski listi skupaj. Nemška publika, ki jo je v Mariboru mnogo manj kot slovenske, zna pač ceniti vrednost in pomen **«MALIH OGLASOV»**, slovenska še ne.

Ljudje si kaj radi pomagajo namesto s časopisnimi oglasi z listki, ki jih nalepljajo po zidovih, drevesih, ali jih razobešajo po izložbah. Ne zavedajo se pa, da je njihova štedljivost na tem mestu velika porata, ki je najbolj škodljiva njim samim. Ako bi isto, kar ponujajo ali kar iščejo po zakotnih listkih, ponujali ali iskali z inseratom, zlasti pa v **«MALIH OGLASIH»**, bi veliko prej oddali ali dobili in to tudi po mnogo ugodnejših pogojih.

Cena za oglašanje v **«Jutrovih» «MALIH OGLASIH»** znaša do 20 besed 3 din., vsakih nadaljnjih pet besed 1 din.; trgovski oglasi, dopisovanje, nepremičnine do 20 besed 5 din., vsakih nadaljnjih pet besed 2 din. Plača se vnaprej (lahko tudi v znamkah).

Cena **«MALIH OGLASOV» «Jutra»** je torej majhna, za današnje razmere, v katerih je cena enega jajca zrastle na 8 do 10 K, enega litra vina na 40 do 48 K, pa naravnost malenkostna. Ni dvoma, da se prav vsakomur izplača inserirati med **«MALIMI OGLASI» «Jutra»**, ker se tistih par dinarjev, ki se jih riskira za **«MALI OGLAS»** pri oddaji ali pri iskanju v 10 in 100 izmeri poplača s tem, da se doseže za toliko višjo ceno in večjo ugodnost. Med mnogoštevilnimi ofertami se pač lahko izbere tistega, ki bolj ugaja in ki mudi neprimerno večji dobiček.

«MALI OGLAS» so zlasti važni in pomembni v današnji dobi, ko na eni strani potrebujejo ljudje vsega in se zato kar trgajo za stvari, ki jih je mogoče dobiti vsaj malo ceneje nego v najdražji trgovini, na drugi strani pa ima vsakdo v domačiji kako stvar, ki jo je morda že zdavnaj postavil med staro šaro ali ki bi jo rad oddal radi smrti, preselitve ali iz drugih vzrokov. Danes jo prav lahko spravi v denar in dobi za njo mnogo več kot je stala nova.

Danes je prav vse tržna roba in ima vse veliko vrednost. Čitaj **«MALE OGLASE»** v tujih listih danes in čitaj jih od prej, kaka razlika! Včasih so ljudje ponujali in kupovali le pohištvo celih graščin. Danes čitaš večinoma ponudbe poedinih omar, miz, stolov, postelj, glasovirjev itd. Včasih si se lahko oblekel od nog do glave za par sto kron. Inserirale so se včasih le obleke, ki so preostale kot neponošene po smrti kake visoke gospode, zlasti kožuh in druge oblačilne dragocenosti. Danes je že najvišji uradnik zadovoljen, če lahko pod roko kupi par še dobro ohranjenih čevljev, suknjo in hlače. Isto je s perilom. Malokdo je pred vojno med **«Malimi oglasi»** kupoval ali nudil perilo. Danes išče večina ljudi ugodne prilike za poedine vrste perila iz zasebnega gospodinjstva, kakor rjuhe, srajce, nogavice itd.

Kako velik je danes promet z zemljišči, hišami in sploh nepremičninami! Amerikanci, Primorci in razni **«mladi bogataši»** neprestano iščejo ponudb v tem oziru. Koliko posestnikov je, ki bi radi kaj od-

prodali. Ravno tako je s kmečkimi in obrtnimi premičninami, s stroji, orodjem, drvimi, drevesi, senom, živino itd. itd. Vse kar potrebuješ, ali kar bi rad prodal najlaže izvedeš potom **«MALIH OGLASOV»**. Včasih si čital v listih iskanje in ponudbo odličnih plemenskih konj in drugih posebnih plemenjakov. Danes lahko čitaš, da se ponujajo v **«MALIH OGLASIH»** poedine koze, poedini purani, gosi in tudi kokoši.

Obrtniki in trgovci znajo pomen oglasov mnogo bolje ceniti kot ostalo občinstvo, četudi so zlasti **«MALI OGLASI»** za vse ljudi važni in potrebni. Marsikak obrtnik in trgovec se je dvignil baš z reklamo, ki je najuspešnejša, ako neprestano inserira v dnevniku. O pomenu reklame so izdali drugi narodi že celo vrsto debelih knjig, ki vse dokazujejo, da trgovec ali obrtnik, ki bi rad postal v svoji stroki velk, to nikdar ne postane iz lastne moči, ako prezira reklamo.

Poudarjamo še enkrat, da so **«MALI OGLASI»** namenjeni še bolj zasebnemu gospodarstvu kot trgovskemu svetu. Le poglejte **«MALE OGLASE»** velikih svetovnih listov. Iz njih dobite skoraj boljšo sliko o sodobnem socialnem stanju širokih vrst ljudstva kakor iz marsikaterih knjige in socialne študije. S pomočjo **«MALIH OGLASOV»** se med modernim ljudstvom vrši velik del izmenjave in spoznavanja zasebno-gospodarskega življenja.

Tudi pri nas posluje več jako dobrih posredovalnic za delo. Vendar pa te nikdar ne bodo nadomestile važnost inseratov, ki so namenjeni iskanju in ponudbi služb. Vsak dan lahko vidimo, kako trpe na eni strani ljudje, ki ne morejo dobiti zaposlenja, da bi se mogli zadostno preživeti, na drugi strani pa tudi tožijo delodajalci, da ne morejo dobiti nameščencev. V posebno velikih stiskah so zlasti ljudje na deželi, ki so raztreseni po vaseh, za katere nihče ne more vedeti in katerim nihče ne more pomagati. **«Jutra»** jim je lahko najboljši svetovalec in najcenejši prijatelj. Krojači, čevljarji, mizarji, zidarji, delavci vseh vrst, hlapci, kočijaži, služkinje itd., za vse te in druge ljudi, ki bi radi dela, ali ki ponujajo delo, so najboljša posredovalnica **«MALI OGLASI» «Jutra»**.

Dočim omogočujejo **«MALI OGLASI» «Jutra»** vsakomur, da se jih radi cenenosti posluži, so večji inserati, ki so sorazmerno dražji, namenjeni samo za gospodarsko krepkejše ljudi. Med te inserate štejemo tudi posmrtnice. Te v **«Jutru»**, dasi je najbolj razširjen slovenski list, niso dražje kakor v drugih dnevnikih.

S tem, da smo opozorili čitatelje na inseratni oddelek **«Jutra»**, smo hoteli le njim dobro, četudi odkrito priznamo, da bi tudi **«Jutra»** koristilo, ako bi se mogel njegov inseratni del še bolj spopolniti. Zavedamo se, da čim več inseratov ima kak list, tem lažje izhaja. Veliki svetovni listi, katerih se naročniki in čitatelji pridno spominjajo z inserati, so navadno zelo po ceni, ker jim krijejo uredniške, upravne in visoke tiskarske stroške inserati. Iz tega pa naši čitatelji lahko posnamejo, da si s tem, da inserirajo v **«Jutru»**, samé znižujejo tudi naročnino.

Zato pa svetujemo in prosimo:

1. POSLUŽUJTE SE **«MALIH OGLASOV»** V **«JUTRU»**!
2. OGLAŠAJTE Z VEČJIMI INSERATI V **«JUTRU»**!

Za božične praznike izide **«Jutra»** najmanj na 16 straneh s posebno bogato vsebino v številno zelo povečani izdaji, ki bo razposlana ne le po vseh krajih **«Slovenije»**, marveč tudi po mnogih drugih krajih ostale Jugoslavije ter Primorja. Ta dan bo oglašanje še posebno uspešno.

Za božično številko **«Jutra»** je poslati **«MALE OGLASE»** in druge inserate najkasneje do 20. t. m.

Uprava „Jutra“

Ljubljana, Prešernova ulica 54.